

Βρυξέλλες, 18 Φεβρουαρίου 2016
(OR. en)

6154/16

SOC 69
EMPL 44
ECOFIN 108
EDUC 31
JEUN 17

ΣΗΜΕΙΩΜΑ

Αποστολέας:	Γενική Γραμματεία του Συμβουλίου
Αποδέκτης:	Επιτροπή των Μονίμων Αντιπροσώπων / Συμβούλιο
Θέμα:	Επένδυση στην απασχόληση των νέων: Εφαρμογή των εγγυήσεων για τη νεολαία - Έγκριση των κύριων μηνυμάτων της Επιτροπής Απασχόλησης σχετικά με τη μελλοντική πορεία

Επισυνάπτονται για τις αντιπροσωπίες τα κύρια μηνύματα της Επιτροπής Απασχόλησης σχετικά με τη μελλοντική πορεία των εγγυήσεων για τη νεολαία μετά το 2016, προς έγκριση από το Συμβούλιο «Απασχόληση, Κοινωνική Πολιτική, Υγεία και Καταναλωτές» κατά τη σύνοδό του που θα πραγματοποιηθεί στις 7 Μαρτίου 2016.

Τα παραρτήματα των προαναφερόμενων κύριων μηνυμάτων περιλαμβάνονται στα έγγραφα 6194/16 ADD1, ADD2 και ADD 3.

**Κύρια μηνύματα σχετικά με τη μελλοντική πορεία των εγγυήσεων για τη νεολαία
μετά το 2016, στα οποία ενσωματώνεται η έκθεση της Επιτροπής Απασχόλησης
για την πορεία της εφαρμογής των εγγυήσεων για τη νεολαία**

Ήδη από το 2005, όταν το Συμβούλιο ενέκρινε κατευθυντήριες γραμμές για τις πολιτικές απασχόλησης των κρατών μελών, συμφώνησε να προσφέρεται σε νέους άνεργους ένα νέο ξεκίνημα προτού συμπληρωθούν έξι μήνες ανεργίας. Το 2008 η περίοδος αυτή μειώθηκε σε τέσσερις μήνες για νέους που εγκαταλείπουν πρόωρα το σχολείο. Τον Σεπτέμβριο του 2010, στην ανακοίνωσή της με τίτλο «Νεολαία σε κίνηση», η Ευρωπαϊκή Επιτροπή ενθάρρυνε τα κράτη μέλη να θεσπίσουν εγγυήσεις για τη νεολαία.

Το 2011 και το 2012 έγιναν επανειλημμένες εκκλήσεις, ιδίως από το Ευρωπαϊκό Συμβούλιο, το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο και το Ευρωπαϊκό Φόρουμ για τη Νεολαία, προκειμένου να παρέχονται στους νέους προγράμματα εγγυήσεων για τη νεολαία. Ως εκ τούτου, στο πλαίσιο της δέσμης μέτρων για την απασχόληση των νέων που εξέδωσε τον Δεκέμβριο του 2012, η Επιτροπή υπέβαλε πρόταση σύστασης του Συμβουλίου για τη θέσπιση εγγυήσεων για τη νεολαία, συνοδευόμενη από πρωτοβουλίες σχετικά με το πλαίσιο ποιότητας για τις περιόδους πρακτικής άσκησης, την ευρωπαϊκή συμμαχία για τις θέσεις μαθητείας και την κινητικότητα των νέων εντός της αγοράς εργασίας.

Το Συμβούλιο εξέδωσε τη σύσταση για τη θέσπιση εγγυήσεων για τη νεολαία τον Απρίλιο του 2013. Τα κράτη μέλη καλούνται να εξασφαλίζουν ότι κάθε νέος κάτω των 25 ετών λαμβάνει προσφορά απασχόλησης καλής ποιότητας, συνεχή εκπαίδευση, θέση μαθητείας ή πρακτικής άσκησης εντός τεσσάρων μηνών από τη στιγμή που εξέρχεται από την επίσημη εκπαίδευση ή καθίσταται άνεργος.

Στα τέλη του 2013 και στις αρχές του 2014 όλα τα κράτη μέλη υπέβαλαν σχέδια υλοποίησης των εγγυήσεων για τη νεολαία (SYEN). Δημιουργήθηκε ένα δίκτυο εθνικών συντονιστών των εγγυήσεων για τη νεολαία και τα κράτη μέλη δρομολόγησαν συγκεκριμένα μέτρα εφαρμογής το αργότερο έως τα τέλη του 2014.

Η Επιτροπή Απασχόλησης ανέλαβε να παρακολουθεί την εφαρμογή της σύστασης σχετικά με τις εγγυήσεις για τη νεολαία μέσω πολυμερούς επιτήρησης. Από το 2013 έχει πραγματοποιήσει τρεις ετήσιες επανεξετάσεις. Δύο από τις τρεις αυτές επανεξετάσεις αφορούσαν όλα τα κράτη μέλη, ενώ η τρίτη αφορούσε κυρίως τα κράτη μέλη στα οποία απευθύνονταν ειδικές ανά χώρα συστάσεις σχετικά με τις εγγυήσεις για τη νεολαία.

Επιπλέον, με την υποστήριξη της Επιτροπής, η ομάδα «Δείκτες» της Επιτροπής Απασχόλησης ανέπτυξε πλαίσιο δεικτών για την παρακολούθηση των εγγυήσεων για τη νεολαία¹. Το πλαίσιο δοκιμάστηκε μέσω πιλοτικής συλλογής δεδομένων που πραγματοποιήθηκε κατά τη διάρκεια του Οκτωβρίου-Νοεμβρίου 2014. Μετά από αναθεωρήσεις που πραγματοποιήθηκαν με βάση την εμπειρία αυτήν, τον Μάιο του 2015 η Επιτροπή Απασχόλησης ενέκρινε μια τελική έκδοση του πλαισίου δεικτών για την παρακολούθηση των εγγυήσεων για τη νεολαία και ένα συνοδευτικό εγχειρίδιο μεθοδολογίας. Τα δύο αυτά έγγραφα θα αποτελέσουν αντικείμενο περαιτέρω βελτίωσης, εφόσον κριθεί αναγκαίο. Το εν λόγω πλαίσιο περιλαμβάνει δείκτες που αφορούν τρία επίπεδα: συγκεντρωτική, άμεση και μετέπειτα παρακολούθηση. Η πρώτη τακτική συλλογή δεδομένων πραγματοποιήθηκε από την Επιτροπή στα τέλη Ιουνίου 2015 και αφορούσε το έτος αναφοράς 2014. Τα πρώτα αποτελέσματα αυτής της συλλογής δεδομένων δημοσιοποιήθηκαν στα τέλη του 2015. Οι δείκτες για την παρακολούθηση των εγγυήσεων για τη νεολαία που περιλαμβάνονται στο πλαίσιο δεικτών έχουν επίσης ενσωματωθεί στο πλαίσιο κοινής αξιολόγησης (ΠΚΑ) μέσω της δημιουργίας νέας ενότητας.

Με βάση τις εργασίες που έχει πραγματοποιήσει μέχρι σήμερα η Επιτροπή Απασχόλησης, προτείνονται προς έγκριση από το Συμβούλιο «Απασχόληση, Κοινωνική Πολιτική, Υγεία και Καταναλωτές» τα ακόλουθα κύρια μηνύματα σχετικά με τη μελλοντική πορεία των εγγυήσεων για τη νεολαία:

- Οι επανεξετάσεις της Επιτροπής Απασχόλησης καταδεικνύουν ότι τα κράτη μέλη είναι ιδιαίτερα προσηλωμένα στην εφαρμογή των εγγυήσεων για τη νεολαία και ότι τα μέτρα που έχουν εφαρμοστεί έχουν θετικά αποτελέσματα. Ωστόσο, οι εγγυήσεις για τη νεολαία δεν υποκαθιστούν με κανέναν τρόπο τη χρήση μακροοικονομικών μέσων και λοιπών πολιτικών για την προώθηση της απασχόλησης των νέων.
- Κατά την αξιολόγηση της εφαρμογής και των επιπτώσεων των εγγυήσεων για τη νεολαία, είναι πάντα σημαντικό να λαμβάνονται υπόψη οι διαφορετικές δημοσιονομικές και μακροοικονομικές συνθήκες μεταξύ των κρατών μελών.
- Οι εγγυήσεις για τη νεολαία, ως μακροπρόθεσμη διαρθρωτική μεταρρύθμιση, απαιτούν συνεχή πολιτική προσήλωση, προκειμένου να αξιοποιηθούν οι εργασίες που έχουν πραγματοποιηθεί μέχρι σήμερα. Επιπλέον, σε ορισμένα κράτη μέλη διαπιστώνεται σαφώς η ανάγκη για μεγαλύτερο εσωτερικό συντονισμό και για εσωτερική αμοιβαία άντληση διδαγμάτων, προκειμένου να εξασφαλίζεται η διάδοση βέλτιστων πρακτικών σε ολόκληρη τη χώρα.

¹ <http://ec.europa.eu/social/BlobServlet?docId=14725&langId=en>

- Επίσης, οι εγγυήσεις για τη νεολαία έχουν λειτουργήσει σε αρκετές περιπτώσεις ως ισχυρός μοχλός διαμόρφωσης πολιτικών. Ωστόσο, ορισμένες προκλήσεις δεν έχουν ληφθεί ακόμα υπόψη και επομένως θα πρέπει να τονιστεί η ανάγκη συνεχούς βελτίωσης. Επιπλέον, οι δυνατότητες ανταλλαγής βέλτιστων πρακτικών μεταξύ των κρατών μελών της ΕΕ και πέραν της Ένωσης δεν έχουν αξιοποιηθεί ακόμα στο έπακρο.
- Δεδομένου ότι πολλά από τα μέτρα σχετικά με τις εγγυήσεις για τη νεολαία απαιτούσαν ουσιαστικές μεταρρυθμίσεις και προσέγγιση ευρείας εταιρικής σχέσης, χρειάστηκε χρόνος για να τεθούν σε εφαρμογή μέχρι σήμερα, με αποτέλεσμα να μην είναι ακόμα δυνατή μια πλήρης αξιολόγηση. Επιπλέον, σε ορισμένες περιπτώσεις η σταδιακή θέσπιση των εγγυήσεων για τη νεολαία συνεπάγεται ότι η πλήρης εφαρμογή είναι ακόμα πρόσφατη ή και εκκρεμούσα. Τρία έτη μετά την έκδοση της σύστασης του Συμβουλίου θα πρέπει να επισπευσθεί η επέκταση πρωτοβουλιών προκειμένου να εξασφαλίζεται πλήρης κάλυψη στα κράτη μέλη.
- Σύμφωνα με τις επανεξετάσεις μας, η ποιότητα και η βιωσιμότητα των προσφορών που πραγματοποιούνται στο πλαίσιο των προγραμμάτων εγγυήσεων για τη νεολαία διαφέρουν. Θα πρέπει να καταβληθούν περαιτέρω προσπάθειες προκειμένου να εξασφαλιστεί ότι οι εγγυήσεις για τη νεολαία οδηγούν σε διαρθρωτικά βελτιωμένη ολοκλήρωση της αγοράς εργασίας.
- Χάρη στις εγγυήσεις για τη νεολαία έχουν δημιουργηθεί ισχυρές εταιρικές σχέσεις που μπορούν να αξιοποιηθούν. Αυτό μπορεί να επιτευχθεί με την ενίσχυση των διασυνδέσεων με το εκπαιδευτικό σύστημα, και με τους εργοδότες να είναι ακόμα περισσότερο προσηλωμένοι στην εφαρμογή των εγγυήσεων για τη νεολαία.
- Απαιτείται σαφώς μια πιο διαφοροποιημένη προσέγγιση απέναντι στις διαφορετικές ομάδες των νέων, συμπεριλαμβανομένης της παροχής εξατομικευμένων υπηρεσιών. Παράλληλα με την επιβεβαίωση της καταλληλότητας των εγγυήσεων για τη νεολαία θα μπορούσε να εξασφαλίζεται μια πιο εστιασμένη προσέγγιση σε ορισμένες ομάδες. Η Επιτροπή Απασχόλησης θα υπογράμμιζε ιδιαίτερα την ανάγκη να υπάρχει μεγαλύτερη απήχηση στους νέους εκτός απασχόλησης, εκπαίδευσης ή κατάρτισης (ΕΑΕΚ) που δεν είναι εγγεγραμμένοι σε δημόσιες υπηρεσίες απασχόλησης και σε νέους που αντιμετωπίζουν πολλαπλά εμπόδια.
- Η παρακολούθηση των εγγυήσεων για τη νεολαία θα πρέπει να βασίζεται σε αξιόπιστα δεδομένα. Γενικά, η πρώτη συλλογή επίσημων δεδομένων για την παρακολούθηση των εγγυήσεων για τη νεολαία υπήρξε επιτυχής, καθώς όλες οι χώρες παρείχαν δεδομένα, τα δεδομένα δε που συλλέγονται διευκολύνουν τον υπολογισμό βασικών δεικτών για τις περισσότερες χώρες και συνιστούν θετικό σημείο εκκίνησης για την παρακολούθηση της προόδου σε συνεχή βάση. Ωστόσο, χρειάζονται πρόσθετες προσπάθειες για να γίνουν οι απαραίτητες βελτιώσεις προκειμένου να επιτευχθεί καλύτερη ευθυγράμμιση με το πλαίσιο δεικτών.

- Τα αποτελέσματα χρησιμεύουν ως βάση για την παρακολούθηση της εφαρμογής των εγγυήσεων για τη νεολαία στα κράτη μέλη ξεχωριστά με σκοπό να καταστεί δυνατή η συνεχής βελτίωση των προγραμμάτων εγγυήσεων για τη νεολαία. Ωστόσο, τα αποτελέσματα δεν θα πρέπει να χρησιμοποιούνται για να γίνονται συγκρίσεις μεταξύ των κρατών μελών, δεδομένου ότι προς το παρόν η συγκρισιμότητα δεδομένων μεταξύ των χωρών είναι περιορισμένη. Επιπλέον, σε ορισμένες περιπτώσεις απαιτούνται μεγαλύτερες προσπάθειες για να υπερνικηθούν τα υφιστάμενα τεχνικά, νομικά ή άλλα εμπόδια με σκοπό να εισαχθούν οι απαραίτητες προσαρμογές στα οικεία συστήματα παρακολούθησης. Η εξασφάλιση πλήρους συνόλου δεδομένων παρακολούθησης θα συνιστούσε σημαντική βελτίωση και θα παρείχε σαφέστερη ένδειξη ως προς την επίτευξη βιώσιμων αποτελεσμάτων για τους νέους.
- Η στήριξη που παρέχεται για την εφαρμογή των εγγυήσεων για τη νεολαία πρέπει να είναι εξασφαλισμένη και να αναπτυχθεί περαιτέρω. Η διαδικασία επανεξέτασης της Επιτροπής Απασχόλησης έχει αποδειχθεί εξαιρετικά σημαντική, ωστόσο θα μπορούσε να βελτιωθεί περαιτέρω προκειμένου να εξασφαλιστεί ότι η ολοκληρωμένη επισκόπηση της εφαρμογής των εγγυήσεων για τη νεολαία εξακολουθεί να επιτυγχάνεται χωρίς να επιβαρύνονται υπέρμετρα τα κράτη μέλη. Η παρακολούθηση των εγγυήσεων για τη νεολαία θα πρέπει οπωσδήποτε να συμβαδίζει με τις εργασίες για το Ευρωπαϊκό Εξάμηνο, όπου αυτό είναι δυνατόν, μολονότι δεν πρέπει να περιορίζεται μόνο στα στοιχεία που έχουν συνάφεια με το Ευρωπαϊκό Εξάμηνο. Θα πρέπει επίσης να ληφθεί λεπτομερώς υπόψη το ενδεχόμενο πιο μακροπρόθεσμης αξιολόγησης των εγγυήσεων για τη νεολαία που θα συμπληρώνει τη διαδικασία ετήσιας επανεξέτασης.
- Η μέχρι σήμερα εμπειρία από τις εγγυήσεις για τη νεολαία έχει καταδείξει ότι η επιτυχία τους εξαρτάται σε καθοριστικό βαθμό από τις υφιστάμενες θεσμικές δομές στα κράτη μέλη και κυρίως από την ικανότητα ή/και αποδοτικότητα των δημόσιων υπηρεσιών απασχόλησης. Ενώ πολλά κράτη μέλη έχουν επενδύσει στην ανάπτυξη ικανοτήτων, σε ορισμένα κράτη μέλη οι ικανότητες παραμένουν ανεπαρκείς. Η αντιμετώπιση αυτής της πρόκλησης αποτελεί σαφή προϋπόθεση για την περαιτέρω ενίσχυση των εγγυήσεων για τη νεολαία.
- Λαμβανομένων υπόψη των ανωτέρω, η συνεχής επένδυση στις εγγυήσεις για τη νεολαία μέσω εθνικών και ενωσιακών πόρων είναι αναγκαία. Σε αυτό το πλαίσιο, η Επιτροπή Απασχόλησης ζητεί τη διεξαγωγή συζήτησης σχετικά με το μέλλον της πρωτοβουλίας για την απασχόληση των νέων.